

Socialförvaltningens svar på revisionsrapport – Granskning av kommunens arbete med att stödja individer som uppbär ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser

Bakgrund

De övergripande målen och grundläggande värderingarna för socialtjänstens samtliga verksamheter står i 1 kap. 1 § Socialtjänstlagen, SoL. Enligt denna inledande paragraf ska samhällets socialtjänst på demokratins och solidaritetens grund främja människornas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Vidare framgår att socialtjänsten ska inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser, under hänsynstagande till människors ansvar för sin och andras sociala situation. Verksamheten ska också bygga på respekt för människors rätt till självbestämmande och integritet.

Socialtjänstens bistånd ska enligt 1 kap. 1 § SoL utformas så att det stärker den enskildes resurser att leva ett självständigt liv. För arbetet inom ekonomiskt bistånd innebär det att insatserna behöver utformas på ett sådant sätt att den enskilde så snart som möjligt kan klara egen försörjning. Det innebär också att insatserna inte bara behöver syfta till att avhjälpa det aktuella behovet utan även kan underlätta för den enskilde att i framtiden själv klara sig utan ekonomiskt bistånd. Lagstiftaren har med andra ord gett socialtjänsten två uppdrag. Huvuduppgiften eller målet är att hjälpa den enskilde så att han eller hon kan klara sig utan ekonomiskt bistånd dvs. hjälp till självförsörjning. I väntan på att detta blir möjligt har den enskilde under vissa förutsättningar och efter en individuell behovsprövning rätt till ekonomiskt bistånd dvs. hjälp med försörjningen. Socialtjänsten behöver därmed ha två fokus i kontakterna med den enskilde, dels den ekonomiska situationen, dels vilka insatser som behövs i övrigt. (Ekonomiskt bistånd – Handbok från Socialstyrelsen. 2021).

Rekommendationer från revisionen

Mot bakgrund av granskningsresultatet lämnas följande rekommendationer till socialnämnden och kommunstyrelsen:

1. att socialnämnden säkerställer att det finns upprättade rutiner som tydliggör en rättssäker handläggning och likabedömning samt att dessa implementeras i verksamheten.
2. att socialnämnden säkerställer att ledningssystemet för det systematiska kvalitetsarbetet fortsatt utvecklas och implementeras i samtliga verksamheter som ska omfattas av systemet.
3. att kommunstyrelsen och socialnämnden säkerställer att det finns upprättade rutiner, och att dessa efterlevs, som tydliggör för hur samverkan,

samsyn och gemensam planering mellan handläggarna inom ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsenhetens verksamheter ska se ut.

4. att kommunstyrelsen och socialnämnden säkerställer att det finns upprättade rutiner hur närvarorapportering skall hanteras och administreras från arbetsmarknadsenheten samt även tydliggör på vilket sätt närvarorapporteringen skall ligga till grund för en rättssäker handläggning av utbetalning av försörjningsstöd.
5. att kommunstyrelsen och socialnämnden säkerställer att de ser över arbetet med systematisk uppföljning av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna och dess resultat, i syfte att kontinuerligt säkerställa att de insatser som erbjuds håller god kvalitet och motsvarar de behov som finns.
6. att kommunstyrelsen och socialnämnden säkerställer att varje individ får ta del av anpassade insatser i syfte att uppnå egen försörjning, exempelvis att nyttja kommunens fulla kapacitet och utbud såsom SFI.

Svar till revisionen

Socialnämnden har att svara på samtliga rekommendationer. Svaren för socialnämnden och kommunstyrelsen har tagits fram i samverkan mellan medarbetare inom Individ- och familjeomsorgen, IFO och arbetsmarknads- och integrationsavdelningen, AMI.

1. På IFO, finns ett väl implementerat tillvägagångssätt vid nybesök vilket kommer beskrivas i en skriftlig rutin som är under upprättande. Den skriftliga rutinen kommer på ett bättre sätt säkerställa rättssäker handläggning och likabehandling.
2. Det systematiska kvalitetsarbetet pågår inom socialförvaltningen och färdiga riktlinjer och rutiner läggs i kvalitetsledningssystemet på intranätet. Tidigare har verksamheten haft stöd och draghjälp från förvaltningens verksamhetsutvecklare. Ett fortsatt stöd till verksamheten i arbetet är nödvändigt. Vid förändringar i lagar och föreskrifter kommer riktlinjer och rutiner uppdateras.
3. Rutin för hur samarbetet mellan IFO och AMI är uppdaterad då den gamla rutinen inte fungerade på ett tillfredsställande sätt. På de återkommande samverkansträffarna mellan AMI och IFO, följs rutinen upp och utvärderas löpande. Årliga gemensamma planeringsdagar kommer genomföras i syfte att åstadkomma samsyn och ett gott samarbete. Handläggarna på IFO och arbetsmarknadskonsulenter inom AMI träffas regelbundet vid uppföljningar i klientarbetet. Ledning och medarbetare på AMI och IFO har utbildats i BIP, Beskæftigelses Indikator Projektet, för att ha ett gemensamt förhållningsätt och samsyn. BIP är ett framgångsrikt projekt i Danmark som genom forskning har kunnat påvisa vad det är som får individer närmre anställningsbarhet. Nya medarbetare i verksamheterna kommer genomgå en utbildning tillsammans i början av nästa år.

Postadress	Gatuadress	Telefon	E-post	Hemsida	Organisationsnummer
Lekebergs kommun 716 81 Fjugesta	Bangatan 7 Fjugesta	0585-487 00	kontaktcenter@lekeberg.se	lekeberg.se	212000-2981

4. Försörjningsstöd använder ärendehanteringssystemet Procapita medan AMI använder Lifecare. Båda ärendehanteringssystemen ägs av programvaruföretaget Tietoevry, närvarorapporteringen sker i meddelandefunktionen och även muntligt över telefon. Samverkan mellan verksamheterna skulle förenklas och rättssäkerheten skulle förbättras om Lifecare även köptes in på IFO. Procapita är föråldrat och kommer på sikt fasas ut. Systemet är ineffektivt och fungerar inte tillfredsställande. Handläggarna kastas ut ur systemet upprepade gånger dagligen med följd att text försvinner. Handläggningen blir rättsosäker och det blir också en arbetsmiljöfråga. Det är nödvändigt att IFO snarast ges möjlighet att köpa in Lifecare. Möjlighet att finansiera inköp via projektmedel för digitalisering håller på att ses över.
5. Uppföljning av insatsen sker kontinuerligt gemensamt tillsammans med den enskilda individen. Målet att uppnå egen försörjning nås till viss del men skulle kunna uppnås i högre utsträckning om insatserna anpassades mer individuellt såväl i tidsomfattning som aktivitetsinnehåll.
6. Utifrån IFO:s perspektiv fungerar samarbetet till största delen väl men i vissa delar finns behov av mer omfattande insatser än vad AMI i dagsläget erbjuder. Det behövs ett komplement och ett bredare utbud som behöver vara mer anpassat utifrån individens förutsättningar och behov. Uthålligheten hos den enskilde kan i många fall brista därför är det nödvändigt med ett omfattande stöd-och motivationsarbete. Enskilda individer som är aktuella på försörjningsstöd har stort behov av regelbundna rutiner och att dagligen befinna sig i ett sammanhang. Utgångspunkten bör vara att insatsen ges dagligen och motsvarande heltid. Tidigare fanns dagverksamhet inom socialpsykiatrin men politiska beslut resulterade i nedläggning. Det bör vidare observeras att beslut har fattats inom Finsam om minskade ekonomiska anslag till AMI vilket riskerar att försämra insatsernas omfattning och kvalitet ytterligare. Ett förväntat resultat är då att den enskildes stegförflyttning till egen försörjning kommer ta längre tid eller avstanna helt. Därmed riskerar individer onödigt lidande i form av utanförskap och passivisering och kommunen riskerar ökade kostnader. Kommunen behöver se över ambitionsnivån och finansieringen för att säkerställa att individer får ta del av insatser i tillräcklig omfattning för att uppnå egen försörjning.